

„Štajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.
Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 3 krome, za pol in četrt leta razmerno; za Ogrsko 4 K 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 5 krom, za Ameriko pa 6 krom; za drugo inozemstvo se računi naročnino z ozimom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne štev. se prodajajo po 6. Uredništvo in upravljanje se nahaja v Ptiju, gledališko poslopje štev. 3.

Stev. 50.

V Ptiju v nedeljo dne 11. decembra 1910.

XI. letnik.

Današnja številka ima zopet 2 strani priročne in šteje torej skupaj 10 strani ter več slik.

Naznanilo.

Uradne ure v „Štajercu“ pisarni so se spremenile in veljajo od zdaj naprej tako-le: Ob delavnikih od 8. ure zjutraj do 3. ure popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 8. do 12. ure popoldne. Kdor ima v uredniških stvarjih z urednikom g. K. Linhartom govoriti, ta naj ga posesti doma (stara šola, za mestno cerkvijo). — Kar se tiče upravnosti (naročanje lista, plačilo naročnine, spremembe naslova, sprejem in plačilo inzeratov, vprašanja glede inzeratov itd.), to naj se odda vse v pisarni (Bismarckgasse 4, Theater). K uredniku Linhartu naj se pride le v uredniških zadevah (glede dopisov, vprašanj, itd.).

Kmetje v mariborskem okraju!

Slovenski poslanci so štajerski deželni zbor razibili. S tem so napravili spodnještajerskemu ljudstvu velikansko gospodarsko škodo. Ljudstvo trpi pod vedno večjimi bremeni, poslanci slovenskih strank pa se smejo in zabavajo na troške tega izsesanega ljudstva ...

Ako molčimo, potem bode vlada mislila, da se strinjam s to politiko, da smo zadovoljni z gospodarsko revščino v deželi. Mi moramo torej javno povedati, da štajersko ljudstvo ni zadovoljno z brezvestno politiko slovenskih poslancev. Mi moramo dokazati, da pametni in razumnii del štajerskega ljudstva ne stoji za temi politično brezvestnimi ljudmi ... Mi moramo pa tudi vse ljudske moči izbrati in združiti, da priborimo štajerskemu ljudstvu vpliv v vplavo. Kmetje ne potrebujemo nobenih voditeljev, kjer se znajo sami voditi! — Iz vseh teh vzrokov sklicujemo za ljudstvo mariborskogga okraja

veliki kmetski shod,

ki se vrši

v nedeljo, dne 18. decembra 1910 ob 10. uri v „Gambrinushalle“ (Schillerstrasse) v Mariboru.

Na ta velevažni shod so vsi vabjeni, ki imajo resno voljo do gospodarskega dela in ki se ne pustijo nahujskati od prvaških agitatorjev. Mi nimamo ničesar proti temu, ako pridejo tudi kmetje nasprotnega mišljenja na zborovanje. Ali za to smo priskrbeli, da nikdo shoda motil ne bode.

Naši zaupniki v okraju dobijo posebna vabila. Prosimo, da jih med somišljjenje razdelijo in da pridejo vsi z znanci in prijatelji na to velevažno zborovanje. Skrajni čas je, da izpregorovi enkrat ljudstvo samo jasno besedo. Zato pa:

Vsi na shod!

Višek nesramnosti.

Kaplan in poslanec ter šef urednik dr. Anton Korošec dosegel je višek nesramnosti ... V slovenski politiki gotovo ni nikdo vsled dostojnega tona razvajen. Nož, poleno, laž, obrekovanje in psovka, to je orožje slovenskih politikov. Ni čuda, da se je javnost v naših pokrajinih že privadila najhujših izgredov na tem polju. In kri nam ne zavrè tako hitro.

Ali kaplan in poslanec dr. Anton Korošec, torej prvi voditelj slovenskih klerikalcev na Stajerskem, ni bil zadovoljen z dosedanjimi psovki. Mlada in vkljub celibata vroča njegova kri redi tako strupeno narodno sovraščvo, da mu je moral dati duška v gorostasti, v svoji nesramnosti nedoseženi psovki. Duhovnik dr. Anton Korošec je moral omadeževati svojo črno suknjo s podlo in famijo, ki je pač njega vredna!

V državnem zboru je namreč dr. Anton Korošec zaklical besedo, da je žganje kulturno znamenje Nemcev. Vsem nemškemu narodu je vrgel torej perfidno psovko v obraz in mislil je gotovo tudi na slovenske, Nemcem prijazne naprednjake. Vsem tem pritisniti hotel je dr. Anton Korošec pečat „šnopsarjev“ na čelo ...

Do take predzrnosti pride pač le politikujoči slovenski pop! Največji narod na Avstrijskem je nemški in 90% milijonov Nemcev živi na svetu. In najbolj kulturni narod je nemški. Največje znanstvenike, najpomembnejše umetnike, najpridnejše tehnike dal je človeštvu nemški narod. V znamenju nemštva stoji danes vsa svetovna kultura. In vkljub temu priteče zdaj neki politikujoči kaplanček in pljune tej kulturi v obraz.

Torej „šnops je kulturno znamenje Nemcev!“ To podlo besedo je zaklical v politični strasti zbesneli katoliški duhovnik dr. Anton Korošec. Prelopovska je ta psovka, da bi zamogla koga žaliti. A značilna je obenem, značilna kakor malo katera beseda. Značilna posebno tudi zaradi tega, kjer je sam dr. Anton Korošec edino potom nemške kulture stopinjo dosegel, na kateri se zdaj šopiri kakor petelin na gnoju. Kaj bi bil dr. Korošec brez znanja nemščine, brez nemških nuditeljev, brez nemških — podpor?! Najgrša nehvaležnost se zrcali iz njegove podle besede! Kajti moži ni tako neumen, da bi ne razume vso lumparijo svoje psovke! Moži všečno natanko, da je vse, prav vse, kar je kulturnega na Slovenskem, plod nemškega duševnega dela. In vkljub temu se je pustil od svojega nekrščanskega sovrašča zapeljati, da je pljunil omenjeno psovko v javnost. In zdaj vprašamo: Ali je čuda, ako obrača na tisoče Nemcev katoliški cerkvi hrbet, ko katoliški duhovniki psujejo vse nemško ljudstvo za narod šnopsarjev? Sovraščvo dr. Korošca in njegovih ednakih bratcev prisililo je tisočer Nemcev, da so se pridružili „Los von Rom“ — banjku in da so izstopili iz katoliške cerkve.

In tudi na sedanjo dr. Koroščovo psovko dalo bode mnogo Nemcev ta odgovor ... Ali knezoškof tega nesliši in ne vidi? Ali ne razume cerkvena oblast, da je politikujoči duhovnik dr. Anton Korošec

najhujši škodljivec katoliške cerkve? ...

„Snops je kulturno znamenje Nemcev“, tako je zaklical tisti dr. Korošec, ki iz bogeviakaskih vzrokov še vedno duhovniški talar nosi, čeprav nima razven talarja in tonzure ničesar duhovniškega več na sebi. Nemci bi lahko na to psovko odgovorili z dejstvi, ki bi javnost hudo razburili. Gotovo je, da se po slovenskih faržih največ popije in da so politikujoči popi dostikrat na robu delirium tremensa. Tudi dr. Korošec ni abstinent in pije rad. Ravno tako pa je vsakemu strokovnjaku znano, da se na več žganja popije v najbolj klerikalnih krajih. Zato obrnimo sulico in pravimo v dokaznem prepričanju: **šnops je kulturno znamenje slovenskih klerikalcev**. Le od alkohola propalo ljudstvo zamore biti klerikalno in zamore ljudi à la dr. Korošec v zbornico pošiljati ...

Dr. Anton Korošec je govoril in njegove besede ne bodejo pozabljeni! To je tisti dr. Korošec, ki je sicer naredil „objavo čistosti“, ki se pa glasom slovenskih listov zabava na Dunaju s pol nagimi Judovkami, o katerem se je že tako lepe povesti pravilo, pri katerih je neka devojka Ida glavno vlogo igrala. To je tisti dr. Anton Korošec, ki je v svojem brezmejnem sovrašču proti Nemcem v listih sumiščil Ptujčane, da so nekemu Slovencu hišo začigali. To je tisti dr. Korošec, ki je bil za to svojo podlost na večtedenski zapor obsojen ... Ta človek je torej imel predzrno čelo, da je izustil infamijo vseh infamij, nesramnost vseh nesramnosti!

Mi smo morali to pribiti, kajti tudi vsi slovenski poštenjaki se morajo zgražati nad to besedo dr. Korošca. Zgražajo se pa nad njim tudi duhovniki sami. Iz Gradca se poroča, da je **70 katoliških duhovnikov najostreje obsodilo in zavrnilo javno dr. Koroščovo besedo**. 70 duhovnikov, ki služijo katoliški veri, kateri bi moral pravzaprav tudi dr. Anton Korošec služiti, označilo je torej javno tega kaplana za lažnika in obrekovalca. Ali bode cerkvena oblast tudi z daj molčala?

S svojo besedo je dr. Korošec hipoma razsvetil podlo mišljenje slovenske klerikalne stranke. Te „šnopsarske“ besede bodejo mnogo klerikalne slave pokopale ...

Politični pregled.

Duhovniki in „kšeft“. Vrhovna cerkvena oblast zankazala je s posebnim odlokom vsem duhovnikom, da morajo tekom 4 mesecov vsako službo v bankah in denarnih zavodih (posojilnicah itd.) odložiti. Od zdaj zanaprej tudi ne sme noben duhovnik take službe sprejeti. V odboru, predstojništvu, nadzorstvu itd. posojilnic in sploh denarnih zavodov torej ne sme biti več noben duhovnik. To je po našem mnenju tako pametna odredba. Bojimo se le, da politični duhovniki ne bodejo vbgali. Odložili bodejo sicer navedno svoje službe, ali voditelji posojilnic ostanejo žalibog i zanaprej. Ime „načelnika“, „blagajnika“ itd. bodejo nosili slamenati možje, ki se bodejo v slučaju tudi zapreti pustili; ali

komandanti bodojo le politični duhovniki. Cerkevna oblast bi morala duhovščini sploh vsako politikovanje prepovedati. Kajti preje ne bode miru!

Italijanski „bratci“. V Trientu so Italijani raztrgali sliko našega cesarja. Prišlo je do burnih prizorov. Baje je policija že več teh irendovskih hujškačež zaprla. Laški bratci dvigajo vedno ponosne svojo glavo. Treba bode tem protivavstrijskim fantalinom jezike skrajšati!

Na Češkem so vsled narodnega spora razmere prav žalostne postale. Deželni odbor nima več denarja in je moral že najnujnejše izdatke zapreti. Zdaj se poroča, da je deželni odbor češki zastavil krono sv. Venceljna, ki je bila vedno nekako svetinja za vse narodne Čehe. O jerum, jerum!

Na Srbskem pričeli so socialisti veliko agitacijo za vpeljavo splošne in ednake volilne pravice za moške in ženske. Vodja te agitacije je soc. dem. poslanec Kozlerović.

Schicht Stearin-sveče LEDA

načnjineša vseh mark! Apartni, elegantni zavoj!

Ne tečejo!
Ne dišijo!

Ne kadijo!
Ne delajo saj!

Gorijo s svetlim, mirnim plamenom. 872

Prvaški advokati.

(Izvirni dopis iz Kranjske.)

Begunje, Gorenško 4, 12, 1910.

Zadnjič ste pisali o politični morali slov. voditeljev; iz tega smo spoznali, kaki ptiči vodijo vbogo slov. ljudstvo. Jaz sem dal brat „Stajerc“ našim kmetom obeh slov. strank ter so odobravali pisavo lista, češ ljudstvo je le predobro, samo voditelj i sonič-vredni. Naši advokati odirajo kmete tako, da je groza. Tukaj Vam podajam nekaj, kar upam da boste oteli pozabljivosti. Dr. Pegan je znan klerikalni advokat; v vseh prireditvah farške stranke je prvi za dr. Žlindra Šušterščem in ko bo stopil dr. Žlindra raz političnega osla, bo dr. Pegan zajahal to kljuse...

Za deželnega poslanca ga je že naša farška moč spravila in pri kmetski družbi je prvi agitator. On najbolj vpije, da „se kmetje odirajo“ in da se jim mora pomagati... Tukaj imate krasen izgled, kako je treba kmetu „pomagati“, kako dr. Pegan „pomaga“. Tukaj pri nas t. j. v Žgoši pri Begunjah je bil pomladi požar uničil posestniku Janezu Gašperinu in njegovi ženi vso hišo z gospodarskim poslopjem do tal; odnesla sta le golo življenje. Kako je ogenj nastal, se ne vede; ta dva sta pa brez podlage sumila posestnika in gostilničarja M. Jagodiča, svojega soseda. Ta je po dr. Pegangu vložil tožbo in tudi tožbo dobil.

Sedaj pošle dr. Pegan račun obtože-

nima Janezu in Ivani Gašperin, glaseč se na 132 K 35 h. Obtožitelja kot uboga pogorelica se začudita nad tem računom; ena pot iz Ljubljane pa v Radovljico, to je pa le malo preveč! Takoj se podasta k okrajni sodniji v Radovljico in se pritožita nad silnim računom. Zdaj pa sodnik napravi nov račun, ki znaša le 47 K 50 vinjarjev. Torej je sodnik dr. Pegan v račun znašal za 84 K 85 h... In tak dr. Pegan se šteje med „rešitelje in voditelje“ kmeta. Računa pa kmetom trikrat več, kakor postava določa! Proč zoderuh! Proč s Peganom! Jaz bi že to dal v naše liberalne liste, pa ti vragi vsi vklip drže in bi gotovo ne objavili, ker so vsejeknaki! Ta Pegan je tudi bil začasa septemberskih dogodkov v preiskavi. Dr. Pegan se ni pritožil po sodnijsko odmerjenih stroških, ampak sprejel 47 K 50 v. Vas torej prosim, objavite te vrstice o tem „svetem“ doktorju; vsa dežela Vam bo hvaležna, posebno pa njegovi volilci tam dolni na Dolenskem. Dr. Pegan je menda tudi deželni odbornik.

Opomba uredništva: Radovljeno smo objavili ta dopis, ker nam je dokaz, da so slovenski advokati povsod ednaki in da imajo povsod za slovensko ljudstvo odprto — mošnjo. Na Koroškem imamo dr. Brejca, ki je »slovenski voditelj«, kateremu je pa »Stajerc« že opetovano očital, da nepostavno visoko računi. In možni tožil. Na Štajerskem imamo dr. Benkoviča, kateremu smo isto že večkrat očitali; objuboval nam je, da nas bode tožili, ali do danes ni imel poguma. Mi imamo dr. Lešnika, ki je »slovenski voditelj« in je slovenskega kmeta za 20 vinjarjev tožil in zarabil. Mi imamo dr. Brumena, ki si ekspenziranje dvakrat zaračuni itd. In na Kranjskem imamo dr. Pegana, ki si trikrat toliko računa, kakor to postava dovoli itd.

Vbogo slovensko ljudstvo!

žnost, da na to hinavščino vdove opozorijo! Geslo mora veljati: Jurček nam županil ne bo!

Šmarje pri Jelšah. Dragi mi „Stajerc“!

Našemu fajmoštru Bohancu je 4. t. m. na prižnici zmanjkal božje besede. Zato se je tebe, dragi „Stajerc“ privoščil, bo pa on sam poskušil. Ali sam se čuti preslabega. Zato se je na naše žene obrnil in jih hujškal, da naj „Stajerc“ iz svojih hiš odpravijo. Misliš si je pač: kar vrag ne more, baba priponore... Pa ne bo kruha iz te moke. Kajti žene „Stajercjancev“ so zavedne. One vedo, da je bolje vse brati, kakor mariborske klerikalne cunje... Žalibog, da tudi stari fajmoštri ne morete brez politike pridigovati. Potem ni čuda, da mladi kaplani sploh samo politiko prežveketujejo. Kakoršni mojster, tak je po navadi tudi pomagač. Imeli smo dolgo let dobrega duhovnika v osebi č. g. dekanega Jug, ki je znal pridigovati, da bi človek celi dan poslušal. G. Jug niso nikdar proti „Stajercu“ agitirali. Zato pa prosimo, da bi nam zdaj v svetem adventnem času drugače govorili. Listi so politična stvar, advent pa še ni političen postal.

Opazovalec.

Grize. Znano je od starega župana Šulerja, da ko so ga iz županskega sloboda smuknuli, je ostal občini čez 1700 K dolžen. Že lansko leto si je „frist“ naredil do novega leta. Pa ni bilo nič; do aprila zopet ni bilo nič; do hmelja, da ga proda, pa zopet ni bilo nič. In zdaj si je „frist“ zopet naredil do novega leta. Kaj bo? Vi občinski kimovci, zakaj se pustite vedno za vaše nosove vleči? Menda boste še čakali, da bode ta vzorni gospodar otavo pokosil in potem občini plačal. Oj ti klerikalci znajo pač gospodariti! Namesto da bi od Šulerja denar tirjali, ki leži pri njemu brez vsacega interesa, zvišali so nam raje občinske dokumente. V enem letu je dal klerikalni župan Plik dva krata dokumente zvišati. Šuler je poprej s 60% izhajal in je že občini 1700 K dolžan ostal. Zato „Stajerc“ zmirom podučuje, da kar je v klerikalnih kremljih, to vse poka. Ja, ja, je resnica! Le poglejmo sosedno občino Petrovče, ki je že dolgo v klerikalnih kremljih, — kakšne razprtije so tam! V novem letu se zopet vidimo!

Tuhtar.

Roginska gora. Dragi „Stajerc“, tudi iz naše občine treba je kaj izvedeti. Dne 9. in 10. listopada je bila pri nas občinska volitev. Najstarejši ljudje se ne spominjajo, da bi se kedaj v naši občini tako strastno agitiralo. Nekateri gospodje v črni suknji se pač za volitev bol brigajo nego za prižnico. Tu je bil neki kaplan iz Zibike, Anton Kovačič, po domače Danjolov Tonč. Ta gospod je morda dobro študiral za duhovski stan, ali za volitev pa še ni izstudiral. Hodil je dva dneva od hiše do hiše in volilce na volišče podil. Bilo je slabo vreme in ta zibiški Tonč je bil dva dneva brez južine. Treba mu je to bilo, kajti ta Tonč iz Zibike plačuje davek celih 49 vinjarjev... Na prižnici ta gospod tako govoril, da komaj vsaki deseti poslušalec kakšno besedo razume. Pri volitvah pa mu je jezik tako gladko tekel, da je vsakdo mislil, da je naravnost iz Rima poslan. Ali vso agitiranje v bogemu Tonču ni pomagalo in propadel je s svojo dolgo suknjo. Upamo, da se bode kaplani zanaprej svojega poklica držali, volitev pa pri miru pustili. Kmetje smo dovolj pametni, da znamo sami voliti in volili bodemo tiste, ki jih mi hočemo. Prihodnjič več!

Občani.

Od sv. Lovrenca slov. g. Res, predragi nam „Stajerc“, se bode marsikaterumu izmed tvojih bralcev smešno zdelo, če glib je meni jokanja vredno v tej moji nesreči, katera se mi je pripetila pred 14 dnevi. Namreč vsi lasje na glavi stopili so mi po konci in zdaj moram pa s tak kodrasto glavo po fari hoditi, nič ne pomaga ne topla ne mrzla voda. Marsikateri bralci bi pa me le znal vprašati, kaj da se mi je pripetilo. Mogoče sem se prestrasil, kar je tudi bilo. Bilo je namreč predpretečenega teda, ko sem hodil po Gabruškem vrhu po svojih opravkih. Kar naenkrat srečam na cesti že neko bolj priletno ženskino osebo, katera je bila čisto županovi Micki iz Gabrnika podobno. Gnala si je sicer nekega krojača, katera še je tudi ledik, v svojo vinsko klet na zabavo. Ker pa je mene žali Bog v tistem trenutku najbolj žeja mučila, odločil sem ta za mene žalostni za niju veseli

ski poslanci prišli do prepricanja, da vleizdajniška protivavstrijska politika prav nič ne velja. S tem, da se deželne zbrane in državno zbornico razbije, ni ničesar storjenega. Z bičem bi bilo treba pognati razne dr. Korošce, Grafenauerje in dr. Šušterščice...

prigodek v „Štajerca“ dati. Ogledati si hočemo sicer ta dva človeka bolj natanko. Ker do Micke si res tega mislil ne bi, da bi ona kedaj z moškim seveda z ledičnim govorila, ker je ena izmed prvih Marijinih hčerkic in ona je sicer videti, da je na ves moški spol huda in da takaj niso same ženske na svetu, takaj so nepotrebeni moški! In iz njenega obraza je bilo videti da še se hnduje, za kaj da Bog ni samo Bre ustvaril, zakaj se je trebalo Adama. Ah glejejo le, zdaj se je Micka sprevidla, da je tudi zraven takšnih dobro biti, kateri hlače in gate nosijo. Ta krojač je sicer neki F. H., blagajnik „Mlade zvezze“, pa izobraževalnega društva, kateri je bil taisti dan kot krojač najet pri nekem posestniku na Kukavi A. L. Ker pa se je Micki predolglo zdelo, da F. ni, šla si je ta Marijina hčerka sama po njega, ga odgnala v svojo podzemeljsko jamo, v klet. Seveda nista celo popoldan prišla iz te jame in celega popoldne ni bilo drugačia vun slišati kak dvakrat bum-bum. Takrat sta gotovo enega frišnegra na pipi devala; seveda se je to v tednu dvakrat godilo. Takšne so naše hčerke Marijine; prej se roti ter pravi, da ga ni mati rodila ne zemlja nosila. Seveda dokler jo nikdo ne mara; kak hitro pa se ji kateri nasmehne, potem pa se nje obraniti ne more. Seveda mi Lovrenčani njima tega veselja nismo nevošljivi, še veselimo se, ter nameravamo kdaj bode ta gostija naročiti 15. stotov smodnika ter največje topiče, kateri še so zdaj v delu, ker takrat se mora veseliti ves svet od jadranškega do severnega ledenege morja. Moje želje pa so take zraven: Gospod urednik, da prej gotovo moji lasje na staro mesto ne pridejo, dokler vi tega v „Štajercu“ ne ponatisuete, ker tudi jaz nameravam iti na gostijo.

Kampagreš.

Iz okraja Sv. Lenart slov. gor. V zadnji številki je „Štajerc“ poročal o nesramnemu škanalu, ki se je končal pred mariborsko okrožno sodnijo. Cela vrsta klerikalnih svinjarjev je bilo v večmesečno ječo obsojenih, ker so med seboj slabše ravnali kakor psi. Človeku se to naravnost gnusi in kmetje v celiem okraju kimajo z glavami in pravijo: da so slovenski klerikalni pristaši taki svinjarji, to bi pač nikdar ne verjeli!... Najhujši svinjar Breznik je bil tudi eden najhujših nasprotnikov nemške šole. Z vsemi močmi je delal ta v nedoletne fante zaobljeni poštenjakovič proti nemški šoli. V večmesečno ječo obsojeni svinjar Breznik je stric tajnik slovenske posojilnice Krambergerja. Seveda je ta Kramberger tudi zagnrižen prvak, čeprav menda nima stricovih čednih navad. Na vsak način bi priporočali temu Krambergerju, da naj se raje bolj za svojega strica briga, nego za politiko in protinemško hujskarijo!... Nemška šola je pravok in njih priganjačem trn v peti. Ti ljudje naj bi napravili veleslovensko, srbo-sloško šolo, v kateri naj bi Breznik podučeval. Vse kar je prav, ali kmetje iz šentlenartskega okraja se sramujemo čez te klerikalne svinjarje, ki so nam hoteli nauke dajati. Fej, fej, fej! Vsaka stvar ima svoj konec in nasprotniki „Štajerca“ prihajajo vedno k najslabšemu koncu!

Dramlje. Našemu župniku Ogrizeku je že dolg čas, ker že dolgo ni bil v „Štajercu“ imenovan. Kakor navadno vsako nedeljo, tako je tudi dne 7. decembra zborbal pridigo od vseh vetrov skupaj nanošeno. Posebno ga je pičilo, ko si dragi „Štajerc“ nekaj Mohorjane pokrtačil, namreč je iz prižnice godrnjal — to je v „Štajercu“ pisano! Radoveden sem, kako on dobri „Štajerc“ v roke že v soboto? Naročen na njega ja ni? Saj pravi, da ga je greh brati. Mogoče da vtakne svoj debeli od alkohola plavil nos že opoldan na pošti v reči, ki ga nič ne brigajo. Ni čudno, da je večkrat iz pošte prineseni „Štajerc“ ves masten, ker si Ogrizek nima časa od pečenke mastnih rok obrisati.

Pletovarčan.

Dobrna — Neuhaus. Dragi „Štajerc“, namanim ti, kako se zdaj na Dobrni godi. Tako tulijo in jokajo tisti člani bralnega društva, kateri so za izginjenega tička dobro stali pri slovenskih posojilnicah na Dobrni, v Žalcu, Celju, Ljubljani, Vojniku, Vitanju itd. Ta je bil mojster vseh slovenskih narodnjakov, on jih je naučil litjanje moht in politiko uganjati! Ta gospod je namreč Matevž Pirtovšek, nekdanji topliški vrtnar in poznejši krčmar ter trgovec in

barantač z živino, sadjem ter bogve kaj še vse. Vsi so ga radi imeli. Dokler je bil vrtnar, delal se je za močnega Nemca. Potem je začel s krčmo in da bi dobil več gostov, obrnil se je po vetrinu in se dal v slovensko bralno društvo vpisati. Seveda so vsi narodnjaki potem k njemu vreli in ga hvalili na vse pretege. On pa je delal na vse pretege dolgo in narodnjakarji so mu pri vseh slovenskih posojilnicah dobro storili... Zdaj pa je moža zmanjkalo in z njim tudi nekoli 140.000 kron... Kje si, veliki Slovensec Pirtovšek? Kje cvetijo zdaj tvoje rožice? Zalujoči zaostali na Dobrni jokajo debele solze za tabo in stiskajo prazno moščno na otočno srce. Pirtovšek, Pirtovšek, kaj si storil...

*

Iz Amerike. N. America Lincoln 111s.) Kaj ne, brat urednik, da imate tudi zame nekaj kubičnih pescev prostora, to se pravi, ne zame, ampak za moj dopis, ker jaz ne morem iti v preljubljeni mi Ptuj. Ptuj je res lepo mesto in ima mnogo lepih prebivalcev (pomislite n. pr. le štajerske holke!), toda meni je Lincoln Illinois vse eno bolj všeč, posebno letos, ko imamo tako krasno jesen, kot že davno ne. Kako lepo je n. pr. po nedeljah sprejeti na lov po tihem gozdu, po šumečem suhem listju, stokrat lepiš, kakor po hrupnih in obširnih ulicah, ko mora človek se neprestano paziti, da ga kakšni voz ali automobile ne poviži, ki se dosti ne brigajo za delavca. Le verjemite, da tudi „obljubljena dežela“ ima svoje prijetnosti... Delamo še tu dosti stalno, a vendar nam pa tu in tam med tednom dovolijo malo počitka; no pa za nas mlade fante, vzamemo vsak svojo puško in hajd na lov; dostikrat se pripeti da pride domov brez živali in vrh tega še lačni, a vendar nas pa včasih razveseli, da zagledamo kakšnega zajca; potem pa sprožimo naše petelinice bing—bing pok, tako da mora uboga živalca pasti. Ne gremo pa nikdar na lov brez pijače, če nimamo prave sreče na živali, potem pa vzamemo vsak en požrek, tako da vidimo dva zajca iz ednega. Delo se tukaj dobi, a vendar jih mora večinoma čakati po par tednov, posebno novo došli, ko morajo kaj začeti delati. Slovenskih podpornih društv imamo tukaj dve; želeti bi bilo, da bi ustanovili še eno društvo in sicer „Čitalnico“. Rojakov, ki radi čitajo lepe knjige, je tu precejšno število; v naši pet do šest trajajoci zimi bi si lahko z ustanovitvijo „Čitalnice“ priskrbel najlepšo zabavo in razvedrilo po napornem delu in to z malimi sredstvi. Le pomislite: ko tuli burja okoli hišnih voglov in se komaj strehe malo vidijo iz snega, pridem od dela in zasedem častno mesto ob gorki peči, pred-se kozarec vina ali kar že, pa knjigo ali „Štajerca“ v roke, ter od časa do časa prezirljivo pogledam tje v beli, obširni svet in srečen ter zadovoljen sem tako, kot čutit v Abrahamovem naročju ali pa pravoverni Moslemin v devetih nebesih. Kadarn pa mi taka zabava ne bode več ugajala, tedaj bode z menoj pri kraju in storil bodem, kakor tisti Mohamedanec: obesil se budem — namreč na vrat kake lepe holke! Najbrž pa bo takrat še parkrat skopnel tisti sneg, ki ga sv. Petra tvornica gori pod mrzlo luno ni zgotovila. Posebno letos so baje gori z delom zaostali, ker imata glavna superintendenta Peter in Elija to-

* Radovoljno objavimo ta dopis; nasi pristaši so pač tudi v Ameriki dobre volje. Prav imajo! Amerikanci, sritev Štajerca.

Tolstojeva smrt.

V zadnji številki smo poročali, da je umrl največji ruski pisatelj grof Lev Tolstoj. Prinesli smo tudi njegovo sliko in ga pokazali kot kmetovalca, ki na polju orje. Tolstoj bil je velikanski učenjak, ki je krčanstvo le iz stališča ljubezni tolmačil. Svoje spise in nobenek, ki bi se napravil iz njih, zapustil je Tolstoj ruskemu ljudstvu. Naša slika kaže na lev strani grofico Tolstoj, ženo pokojnega modričana. V sredini vidimo komteso Aleksandro, katero je pokojnik najbolj ljubil in kateri je glasom testamenta tudi vse spise podelil. Na desni strani pa vidimo zdravnika

liko opraviti z nagajivimi zrakoplovci, ki vedno silijo v višave, kamor so nekdaj smeli le naturalizovani nebeški državljanji in k večjem še kaka lepa mlada, gorska vila... Glej ga gromšček, kam sem zašel, kmalo ne bi znal nazaj, kakor Wellman s svojim zrakoplovom. Upam pa, da mi oprostite, ker to je čisto naravno, da mi ubogi trpin, ki se v globoki zemlje prerivamo sem in tje, hrepenumo navzgor na jasni in čisti zrak v solčne višave. Če pa sem že malo preveč napisal, se hočem pa odslej poboljšati, da vam želim o bilo na ročnikov za nam vlepotrebnega Štajerca in koledarja in najboljši uspeh. Končno pozdravljam vse rojake in rojakinje po širini Avstriji!

John Debelak.

Kuga na gobcih in parkljih govede.

Pozor kmetje!

Ta nevarna živinska bolezen se je pojavila na Štajerskem in grozi naši živinoreji. Najstrožje odredbe so tukaj potrebne. Doslej se je bolezen razširila v okrajih Deutsch-Landsberg, Gradec, Leibnitz in Voitsberg. V zmislu tozadevnih postav izdal je c. k. namestništvo sledeče odredbe do preklica:

1. Sodninski okraj Gradec, mesto Gradec, politični okraji Deutsch-Landsberg, Leibnitz in Voitsberg, nadalje sodniska okraja Kirchbach in Cmurek izjavijo se kot okuženi. Vsled tega se tam prepove promet živali s parkljami t. j. govede, ove, koze, svinje v živem stanju. Prepovedan je torej dovoz in izvoz teh živali v in iz teh okrajev. Skozi te okraje se sme živali le v zmislu postavnih določil po železnici peljati, brez „umladanja“.

2. Zlasti je prepovedano: a) obdržanje živinskih sejmov (živinskih razstav, premiranje itd.); b) nakup za kupčijo in eksport določenih živali po potovanju od vasi do vasi in od posestva do posestva; c) priganjanje govede čez večje pokrajine in malih živali (telet, koz, ovc, svinj) sploh; d) svinje, mačke, pse in perutinino se ne sme na javnih cestah in prostorih okoli letati pustiti; e) ne sme se živali skupno pri studencih, potokih, bajerjih napajati; f) osebe, ki pridejo v svojem opravilu s takimi živalmi v dotiko, ne smejo na posestva, kjer se nahajajo živali s parkljami; g) okrajne oblasti dovolijo lahko primerne izjeme.

3. Železniške oblasti morajo vozove, ki prihajajo iz teh pokrajini, označiti kot „okužene“.

4. V celi štajerski deželi se morajo predmeti, ki se jih rabi pri prevažanju živine (rampe, prostori za nalaganje živine, mostovi, stopnice itd.) po vsakokratni rabi čistiti in desinficirati. To desinfekcijo se mora vedno takoj po rabi s svežim apnenim mlekom (20% apna to je 1 kila na 5 litrov vode) izvršiti. Istotako gnoj, strelja, smeti.

5. Prestopki teh določil se v zmislu postave kaznujejo!

Dostavek: Cela spodnja in srednja Štajerska je okužena! M. dr. se je tudi za okrajna glavarstva in mestne urade Radgona, Maribor, Ptuj, Celje, Ljutomer, Konjice,

Građa Tolstoj Komtesse Alexandra Tschertkoff

Certkova, ki je bil vedni zdravnik in spremljevalec grofa Tolstaja. Bržkone se bode o tej zadevi še pred rusko sodnijo govorilo.

Brežice, Slov. Gradeč, Prassberg izdalo sledeče določbe:

Vsi živinski sejmi (razven konjskih) so ustavljeni. Oblasti vsled tega ne smejo več „Viehpassow“ dajati. — Živino v železniške vozove nalagati in iz njih gnati, se sme le v navzočnosti živinodravnika. Oblasti in občinska predstojništva so dobila v tem oziru posebna navodila. Kdor bise postavil ne pokoril, bode strog kaznovan!

Opozarjam kmete na te važne določke!

Iz Spodnje-Stajerskega.

Profesor dr. Verstovšek, mož, ki je svoje nekdaj napredno mišljenje za skledo leče klerikalcem prodal, — mož, ki je akademično izobražen in se dela vendar danes za strastnega tercijala, — mož, ki bi moral brez znanja nemščine pohorske koze pasti, — ta politični kamaleon torej je zadnjji v državnem zboru usta na široko odprl. Da bi kaj koristnega za kmeta govoril ali predlagal, to seveda ni bilo od tega mariborskega profesorčka pričakovati. Kaj razume to človeče o kmetskih ali gospodarskih razmerah? Zato je tudi le psoval, kakor kakšni pastir, ki se je jabolčnice napil. Prvi govor, ki ga je imel dr. Verstovšek v državnem zboru, je bil klavrn poskus obrekovanja in celo slovanski poslanci so beseđenje tega človeka, ki se je iz grde častihlepnosti klerikalem prodal, obsojali. Kér drugačni vedel, napadal je ta Verstovšek štajerske sodnike. Jezi se nad sodniki, kér je bila njegova žena zaradi predolgega jezika obsojena; gotovo mu je žena zapovedala, da mora sodnike opozvati. Jezi se, kér se sodniki ne brigajo ne za stranko, ne za politično mišljenje, marveč edino za pravičnost in postavo. Seveda, ko bi šlo po klerikalnemu receptu, potem bi se ne smelo kaplane Korošce obsodit, kadar obrekujejo Nemce, — potem bi se moralno župnike Sušnike oprostiti, kadar prisegajo po krivem, — potem bi se ne smelo fajmoštre Sorne zapirati, kadar onečaščajo na svinjarski način kmetske fante, — potem bi se moralno dr. Brumenu dovoliti, da računa dvojne ekspenzarje, — potem bi smeli Benkoviči in Brejci in Pegani kmetom desetkrat več računati, kakor dovoli to postava, — potem bi smeli načelniki klerikalnih strank svoje kmetske gospodinje postreljati, — potem bi Vavpotiči vsak teden s kakšnim „testamentom“ prihajali, — potem bi z eno besedo ljudstvo inkardirane imelo pravice, klerikalni velikaži pa bili absolutni vladarji... Dr. Verstovšek — in z njim vsa klerikalna sorga! — hoče, da bi sodniki njih hlapci postali. Ali hvala Bogu, sodniki so izobraženi ljudje in kdor je izobražen ter pošten, ta sploh ne more biti klerikalc... Kar je dr. Verstovšek torej v deželnem zboru govoril, to so bila obrekovanja. Mlatil je prazno slamo. Dokazal je, da je imel čisto prav, ko je svoje liberalno mišljenje proč vrgel in klerikalc postal. Kajti take značaje rabijo le klerikalci!

Dr. Korošcu — klofuto! Kakor poročamo v uvdovenem članku, imel je kaplan dr. Anton Korošec nečuvano prednost, da je v državnem zbornici zaklical surovo besedo: „Snops je kulturno znamenje Nemcev!“ Ta beseda spada gotovo med najpodlejše psovke, kar jih je bilo izpregovorjenih v državnem zbornici. Nemški poslanci so se siloma nazaj držali, da niso skočili na tega blagoslovjenega obre-

kovalca in ga s pasjim bičem za njegovo predrznost kaznovali. Menda je bil dr. Korošec od snopsa pijan, ko je te besede izustil. Ali nemški poslanci so bili dovolj pametni, da niso padli na blatno stališče slovenskih poslancev. Edino dr. Stransky je „duhovnik“ Antonu Korošcu odgovoril s sledičimi besedami: „Sramujte se, da opusujete Nemce, Vi, ki hočete biti katoliški duhovnik! Pfui Teufel!“ — Te besede je dr. Korošec gotovo zaslužil. In tudi mi ne vemo na njegovo psovko drugačega odgovora nego: Pfui Teufel!

Hudi poper. Klerikalni dr. Benkovič bi moral pravzaprav „klerikalnemu“ dr. Verstovšeku dvobojo napovedati. Ali odkar jih je dobil Benkovič s pasjim bičem, je nasprotnik vsakega dvoba. Stvar je namreč ta-le: V svojem nešramnem govoru v državnem zboru je profesor dr. Verstovšek namreč tudi rekel, da je naš pravosodni minister ljudstvo doslej edino z zvišanjem adovakatskih tarifov „osrečil“... Komaj je Verstovšek to besedo izpregorovil, ko je že vrli nemški poslanec Marckhl zaklical: „To povejte dr. Benkoviču, ta je adovokat!“ In vsa zbornica se je smejal... Kajti poslanci že dobro vedo, zakaj so dr. Benkoviču slovenski kmetje dali ime „Cvenkanič“. Vsa javnost vede, da ne kaže teri slovenski poslanci slovensko ljudstvo naravnost odirajo. V „Štajercu“ smo to že opetovano trdili in dokazali. In zato bi morali slovenski poslanci molčati o adovakatskih računih, kajti drugače bi jim kdo rekel: Primite se za lastni nos! Benkoviču pa svetujemo, da pozove Verstovšeka na dvobojo. Kér pasji bič preveč boli, naj se dvobojujeta s — kifelci!

Nemški poslanec Marckhl ne pozna pravnih fraz; zato je govoril v državnem zbornici proti nečuvanemu zvišanju davkov. Slovenski poslanci napadajo sodnike in se kregajo za farške plače, — nemško-štajerski Marckhl pa je povedal vladni resnico, da so za našega kmeta davki previsoki. Žalibog nimamo prostora, da bi ta pošteni govor posl. Marckhl objavili. Ali to je gotovo: slovenski poslanci hujskajo in psujejo v državnem zboru, — nemški pa se trudijo, da bi se ljudstvu davki znižali. Kdo ima prav? Mi se poslancu Marckhl zahvaljujemo za njegov trud!

Vbogi kaplan! Nekje v bližini Celja zgodil se je slučaj, ki ga treba zabeležiti. Pobožni kaplan je namreč v svoji kleti z dvema ženskoma popival. Litanije niso molili, ali literije pa. Ženske so bile s tem zadovoljne in njih oči so žarele od pobožnosti. Kaplan je bil tudi zadovoljen in tudi njegove oči so žarele, baje tudi od pobožnosti... Dotlej bilo je vse dobro. Ali nekemu hudomušenje stvar ni dopadla. Prišel je potihoma do kleti in je — zaklenil vrata. Pustil je pobožno deteljico do zjutraj v kleti, ko je bilo treba kaplanu k rani maši iti... Oj ti hudobni svet ti! Vbogi kaplan, ki je moral z dvema baboma v kleti prenočiti! Vboge ženske... Ali pa — se jim morda niti ni slabo godilo? Bogeve...

Prvaška zagriženost presega semtretja pač že vse meje. Tako se poroča sledeči slučaj: Te dni je prišla z po koleri okuženega kraja na Ogrskem neka ženska, ki je potovala v sv. Pavel pri Celju. Kakor znano, so zdaj zaradi nevarnosti kolere vse meje proti Ogrski zdravniško zastražene. Zdravnik, ki je preiskal dotično žensko, ji je sicer dovolil, da se pelje naravnost v sv. Pavel. Obenem pa je v zmislu

tozadevnih predpisov telegrafiral občinskemu predstojniku v sv. Pavlu, da pride ta in ta ženska, ki je kolere sumljiva in da jo je treba torej pod potrebo nadzorovati vzeti. Občinski predstojnik bi moral zdravnikov pismeno odgovoriti. Ali določeni rok je pretekel, brez da bi zdravnik odgovor dobil. Napravile so se nadaljnje uradne poizvedbe, ki so to-le dograle: Dotični občinski predstojnik je sprejel zdravnikov telegram. Ali kér je bil telegram v nemščini pisan, vrgel ga je predstojnik v kloščin se ni več za celo zadevo brigal. Do take brezvestnosti dovede grdo prvaško sovraščvo proti Nemcem! Samo zaradi svoje slovenske zagrženosti je spravil ta občinski predstojnik sebe in prebilalstvo cele fare v velikansko nevarnost, da se naleže in razširi kolera. Na stotine ljudi bi lahko zaradi brezvestne prvaške zagrženosti tega človeka izgubilo svoje življenje. K sreči dotična ženska ni bila po koleri okužena. Ali to se šele danes vede. Kaj ko bi bila? Po našem mnenju spada do tocični predstojnik v ječe. Prvi pogoj pa je, da se ga vrže raz županskega stolca. Sramota za prvaške hujškače, ki širijo tako sovraščvo!

Zopet eden. Politična duhovščina na spodnjem Stajerskem izgubila je zopet enega svojih voditeljev. Orožniki so namreč fajmoštra in katehteta na šoli v Belivodi (v šoštanjskem okraju) Antona Šorn odgnali in okrožni sodniji v Celju oddali. Pobožni gospod, ki je imel vedno toliko proti naprednjakom govoriti, uganjal je namreč neverjetne svinjarje, ki se jih kaznuje po § 129 b kazenske postave. Za svojo živalsko pohotnost mu ni zadostovala kakšna kuharica. Ne, on je zlorabil še celo vrsto kmetskih fantov. Tudi njegovo kuharico so zaprli, ali jo baje zopet izpustili. Govori se pa, da je tudi mežnar pod ključem... Takšna je „morala“ tistih „duhovnikov“, ki v svoji politični zagrženosti pozabijo na prave nauke krščanstva. Seveda, tudi Šorn je imel „ljubezen do bližnjega“, ali tako „ljubezen“ prepoveduje ravno postava. Koliko pohujšanja je storil ta čedni pop! Koliko nравnostnega zla je povzročil! Rej, razmere v politikujoči duhovščini postajajo z vsakim dnealom bolj žalostne! — O župniku Šornu se nadalje še piše: Šorn stal je z raznim kmetskim fanti v zločinskem razmerju. Vabil jih je v farovž, jih pogostil, jim kupoval obleke ter jih jemal seboj na potovanja. Septembra tega leta n. pr. vršila se je v Potočnikovi gostilni veselica, katere se je tudi župnik Šorn udeležil. Ko je ljubica nekega fanta zvečer iz gostilne stopila, presenetila je fajmoštra in svojega ženina pri nepopisnem „delu“. Ali dekle je vse zamolčalo. Fajmošter pa ji je delal pri ženitvi sitnosti. Tudi ko se je že omožila, hotel je nadaljevati svoje „razmerje“ z mladim možem. Zato sta zakonska to naprej povedala in orožniki so brezbramnega svinjarja v črni sukni arretirali. Pri sodniji se je fajmošter izgovarjal, da se ne vede na ničesar spominjati, ker je piganec. Povedal je pa takoj, da mu le moški dopadejo. Državni pravnik je proti njemu in sokrivcem tožbo dvignil.

Lepe razmere! V Pekarijih umrl je nekaj mesecev starci otrok krčmarja Lerša. Kér je temu mož že pet otrok v najnežnejši starosti umrl in je bilo zadnjo dete do kosti suho, govorili so ljudje, da je otrok vsled zanemarjenosti umrl. Mrliški pokopac Andrej Herič iz Lembarja je prišel po otroka. Lerš mu je dal toliko vina in čaja, da je bil Herič populoma pijan. Baje se je z mrtvaško trugo kar po cesti valjal. Končno je mrliča vendar v mrtvaško kamro spravil in šel proti domu. Na poti pa je padel v neki jarek in je utonil. Njegov sin ga je našel že mrtvega z obrazom v vodi. Baje se za celo zadevo tudi sodnija zanima.

Porotno sodišče v Mariboru odsodilo je delavca Alojza Borgnolitti, ki je tovarisa Povaleza v pretepu z nožem sunil in ubil, na 10 mesecev težke ječe. — Istotako je Anton Kaučič iz zgornje-radgonskega okraja v pretepu Jakoba Kančiča z nožem sunil. Zadnji je vsled tega umrl. Oboženca so porotniki le prekoračenja silobrana krivim spoznali. Obsojen je bil vsled tega samo na 8 mesecev strogega zapora. S to obravnavo bilo je porotno sodišče v Mariboru za leto končano.

Kletarski tečaj se priredi od 16. do 20.

Dva nova dostojanstvenika.

Naša slika kaže na levi strani grofa Štefana Wickenburga, katerega je cesar za novega guvernerja na Reki (Fiume) imenoval. Mož pozna baje tamošnje razmere izvrstno, tako da bode kot vodja politične oblasti dobro uspeval. — Na desni strani prinašamo sliko novega krškega knezoškofa v Celovcu, dr. Boltežarja Kaltnerja. Naše vrčo upanje je, da bode novi knezoškofi popravil vse grozovite napake, ki jih je zgrešil prejšnji dr. Kahn. V prvi vrsti upamo, da bode nevarno, škodljivo in pohujšljivo politikovanje cerkvi nezveste duhovščine ustavil. Politika ne spada v cerkev in duhovnik se ne sme za politiko brigati!

osinca 1911 na viničarski šoli v Silberbergu. Še pove iznerat v današnji številki.

Tecaj za ravnanje z živino, ki se bode lasti s krmiljenjem in oskrbovanjem goveje živine pečal, priredi deželna sadarska in vino-nadniška šola v Mariboru od 9. do 14. prosinca 311. Več o tej zadevi glej v izneratu današnje številke!

Umrla je v Ptiju v 76. letu svojega življa gospodična Marija Ornig, teta naga župana in ena najboljših žen Pokojnica je v vsakem oziru vzorna. Ni človeka ki ji mogel grenke besede na grob vreči! Celo štitični nasprotniki Ornigove družine so povedeli, da je bila pokojnica vse časti vredna in spozabljiva dobrotnica. Reveži, ubožci, posluži gorovijo, — vsem bodejo solze oko zarose, so se spominjajo te prave krščanske žene. In nekaj vč, kaj ji je blaga pokojnica darovala... torna je bila tudi v svojem življenju! Do udnjih par dni pred svojo nepričakovano smrtjo delala in v celiem svojem življenju ni pozvala niti minute lenobe! Sred v delu, s pogledom v sto nebo je ta vzor-žena umrla. In zapustila žaljuče sorodnike, zapustila je množico od jenega solčno-pobožnega srca navdušenih oseb, upustila je stotero revežev, ki so jo v dnu voje duše oboževali. Ves Ptuj poznal je to čisto eno kot „teto“, kot „unser Tante“. Kje je levec, ki bi vedel slabe besede zanjo?... Ni! Zatorej, vrla, vzorna žena, spavaj! Več kot rovo dolžnost si storila v življenju in lahka ti zemljica, sladko ti spanje, krasni ti večni...

Smrtna kosa. Na Bregu pri Ptiju je umrla gospa veleposestnica Josepina Sima, katere plememito srce je bilo splošno znano in katere dobrotnice se bode mnogo oseb spominjalo. Lahka bodi ženi zemljika! — Istotako je umrla pri ptju veleposestnica gospa Burg. Mirno naj očita po trudnopolnem življenju! — V Sloveniji pri Ptiju je nahitro umrl posestnik gospodri Sagadin. Vrli pokojnik bil je znan kot den prvih „špeharjev“ na ptujskem sejmu. Bil vedno naprednega mišljenja in na malokateri omajdi je opaziti složnost, ki jo je pokojnik z drašenimi otrocmi v svojem gospodarstvu kazal. Čast poštenemu možu, ki je z svojim delom in vzgojo pridnih svojih otrok kmetskemu stanu ust delal. Lahka mu zemljica!

Srebrno poroko praznovala sta v spodnji. Kungoti g. Alois Weingerc v njegova sroga. Čestitamo jima iz srca! Na mnogo let!

Sejmski tatovi. Na zadnjem letnem sejmu Ptiju so dolgorsteži kradli kakor srake. Nej srank je padlo sodniji v roke. Marija Hajdnik Čakatura je imela svojo roko v žepu nekega metra, ki jo je pa zasacil. Obsojena je bila za zemljiski poiskus na teden dni zapora. — Hlapec akac Vertič iz Piheldorfa je ukral špic za 5 K. Obsojen je bil na en mesec strogega zapora. — Marija Verhovnik iz Presike ukradla je precej nogavic in rokavic. Dobila je 14 dni strogega zapora. — Neža Cicič iz Jarnine (Hrastovo) ukradla je ruto in dobila zato teden dni zapora.

Ustrelil se je v Mariboru deželno-brambeni infanterist Franc Prebolšek. Vzrok samomoru ni man.

Delavska smrt. V Zagorju ob Savi zgodila je v kamnolomu pri streljanju velika nesreča. Eksploiral je namreč zmrzneni dinamit. Neki lešnovar bil je takoj mrtev, dva delavca sta ležko, dva pa lahko ranjena.

Zaprli so v Mariboru delavca Jožefa Bösiner, ki je iz prisilne delavnice v Ljubljani pogeil in v Mariboru nekoga kršmarja za ceho izleparil.

Obesil se je v Mariboru neki 15 letni gimnazijec. Vzrok samomora dečka ni znan.

Zaprli so v Ptiju ključarja Romana Zlepola, katerega zasleduje s štekbrifom okrožna sodnija Teschen.

Obkraden je bil v železniškem vozu med Gradcom in Mariborom študent Ignac Serd. Zaspal je namreč, medtem pa je nekdo njegove lepe izpraznil. Ukradeno mu je bilo 75 K denarja, denarnica, niklasta ura in srebrna verižica.

Kradla je v Mariboru dekla Treza Sandmann iz Lipa pri Beljaku. Srako so posadili na varno.

Pobegnila sta iz prisilne delavnice v Ljubljani jetnika Simon Rudolfer in Karol Sibitz.

Pri Sevnici pa sta kradla. Orožniki so ju spremili v gostoljubno hišo v Celju, ki nosi ime c. k. okrožnega sodošča.

Četca in mati pretepavala sta sinova posestnika Matije Artičerja. Suroveža se bodeta imela pred sodnijo zagovarjati.

Zaradi poneverjenja so zaprli v Mariboru računskega podčasnika Leopolda Pesssenhofera. Ali mož jo je zamogel iz zapora popihati. Baje je v Švico pobegnil.

Cestni roparji v osebah treh fantalinov so se pojavili v Lahoncih pri Celju. Posestnika Franca Pungeršček so v gozdu napadli, z nožmi obdelali in oropali. Eden teh roparjev napadel je tudi posestnika Franca Babič in zahteval denar. Ali Babič je močan mož in ga je parkrat s palico udaril, tako da je ropar raje pobegnil. Nadalje so roparji neko ženo napadli in jo hoteli posiliti. Orožniki jih pridno zasledujejo. Ali doslej žalibog še niso roparjev dobili.

Hvaležnost izkazala je Neži Vrečko na Bregu pri Celju neka 20 letna deklica. Prosila je namreč za prenočišče. Potem pa je mnogo predmetov pokradla in jo popihala.

Iz Koroškega.

Švindel monsignore Kayserja, ki je poleg monsignore Weissa glavni krivec milijonske tativine na žepih koroških kmetov, postal je zdaj že očiten. Oblastva razpošiljajo sledeče oglase: — Monsignore P. A. Kayser, ki je sedaj v preiskovalnem zaporu pri c. k. deželnih sodnijih v Celovcu, je m. dr. tudi na sumu, da je pod zvajčnimi trditvami, da potrebuje denar za sirotišnice sv. Antona, razpošiljal prosilna pisma (Antoniusbrot), pri čemur je došle denarje v druge namene porabil. Z raznimi sleparijami si je hotel kredit podaljšati. Opomniti je, da je P. A. Kayser s temi prošnjami večinoma do poslov prihajal in jih na ta način za njih prihranjeni denar osleparil! — Kdor je bil po temu duhovniškemu steparu oškodovan, naj to sodniji znani!

Kje je? Mislimo namreč na monsignore Weissa, kateri je pol milijona kmetijskega denarja ukral in potem — izginil. Čudno da oblast tega lopova ne dobi... Na Koroškem se splošno sudi, da sedi monsignore Weiss v kakšnem — kloštru in se roga ter smeji oblasti... Postava je za vse ednaka, ali kmeta doseže hitro, farja pa počasi ali pa — nikdar...

Kakšni morajo biti duhovniki? V Grafendorfu v Zilski dolini imajo dehanta g. Fr. Franzissi. Častitljivi ta starček je splošno priljubljen in nikogar ni, ki bi imel proti njemu le senco pritožbe. Vse ga ljubi in spoštuje kot pravega duhovnika. To je eden tistih starih duhovnikov, ki so z ljudstvom živel, čutili in trpili... Ali eno napako ima g. dehant: on se ne briga za politiko! Farani so mu sicer zaradi tega hvaljeni in napredni volilci so ga vedno v občinski odbor volili. Ali klerikalci niso zadovoljni. Oni hočejo imeti duhovnika, ki bi bil politični hujščak in rogovilež. Zato so bili klerikalci tako nesramni, da so se proti g. dehantu v Celovcu pritožili. Doseči hočejo s svojimi lažnimi pritožbami, da pride v faro kakšni mlečzobi kaplan, ki bi s politično gonjo pričel. Upamo da novi knezoškoft takih stvari ne bode vpoštevali in da pusti zadovoljnim faranom poštenega duhovnika. Na vsak način pa se iz tega vidi, da hočejo klerikalci le take duhovnike, ki so — politični hujščaci!

Zlato poroko praznoval je v Himmelbergu župan in načelnik koroškega „Bauernbunda“, g. Joh. Lackner star. s svojo soprogo. Čestitamo!

Mutastega se je delal neki Hrvat Krapec v sv. Petru pri Celovcu, ko ga je krčmar Kalcher zasačil pri nameravani tatvini. Ko so pa orozniki prišli, znal je Krapec nakrat govoriti.

Požar. Šupa posestnika Schabes v Reichenau je pogorela. Škoda je za 1000 K. Zaprli so tri kranjske hlapce, ki so baje začigali.

Kmetska nesreča. Iz okolice Beljaka se poroča o veliki nesreči, ki je zadela posestnika in kršmarja Zechnerja. Hlapec pustil je v hlevu svetliko goreti, katero je neki konj prevrnil. Ogenj sicer ni nastal, ali pričelo je tleti in dim je vso živino zadušil. Posestnik ima baje za 6.000 K škode, kajti poginilo je v dimu: 2 konja, 13 kosov goveje živine, 11 svinj in 9 ovc.

Požar. V občini sv. Urban pri Celovcu je pogorelo posestniku Staudacherju gospodarsko poslopje z vso krmo. Škoda je za več kot 6.000 kron.

Pod ključ so dali v sv. Rupretu pri Celovcu deklo Marijo Lipič, ki je baje trgovki Schayer mnogo blaga pokradla.

Vlomil je nekdo v pisarno fabrike „Sorea“ v Beljaku in ukral 24 K denarja.

Pobalinstvo. Posestniku Jurintzu v Čenoviču pri Beljaku so fantalini iz maščevanja ponoči hlev odprli in živino na prosto gnali, konje z bičem splašili, tako da je en konj težko ranjen. Brezvestnim fantom so orožniki že na sledu.

Kradla je v Beljaku dekla Maria Laussegger. Vtaknili so jo v luknjo.

Padel je v Spitalu kmet Brunner iz Kleinecha tako nesrečno, da so se mu možgane pretresle in je eno uro pozneje umrl.

Po svetu.

Zločin? Na gradu Antichamps na Francoskem so podrli neko gospodarsko poslopje. Pri temu so našli človeške kosti in ostanke uniform. Pravijo, da so to ostanki avstrijskih oficirjev, ki so bili tam leta 1814 umorjeni.

Velike sleparje. Notar Günter v mestu Kempfen poneveril je 600.000 markov. Ko so ga policijski hoteli arretirati, ustrelili je na-se in se težko ranil. — Vodja sladkorne fabrike Saratov v Petersburgu poneveril je 1 milijon denarja in pobegnil. Ali vjeli in zaprli so poštenjaka!

Viharji na kasičnem jezeru so povzročili, da se je 23 bark potopilo. Pri temu je utonilo 314 oseb.

Varujte živali!

Zima je prišla in trpljenje vboge živali je zopet veliko. Kdor ima človeško srečo v prsa, skušal bode nemti živali trpljenje olajšati. Ne pustite konj predolgo na cesti stati, pazite da je v hlevu vse v redu in primerna topota, ne pozabite domačega psa in ne dajte mu premrzle vode, krmite tudi nežno ptico, ki trpi zdaj po manjkanja!

Katar na spolovilih goveje živine.

Zelo pogostoma lahko slišimo že nekaj časa sem, kako tožijo naši živinorejci, da se jim krave večkrat zaporedoma pojajo, predno se ubrejijo, da se junice le redko ubrejijo, da morajo odprodati najboljšo in najlepšo živino radi tega mesarju, da ne dobijo nobenega zdravega teleta itd.

Vzrok tem tožbam je bolezni, ki jo imenujemo katar na spolovilih, ki se zelo pogosto pojavlja pri goveji živini in naših hlevih in je kužna, ker se prenaša od ene živali na drugo.

Mnogo vasi je, kjer skoraj ni nobenega hleva, da bi ne bil okužen po tej bolezni. Ta bolezni se zelo hitro razširja in deluje tembolj škodljivo, ker je ponajveč v začetku ne spoznamo, ker živali ne kažejo prav nič, da so bolne, temveč so čile in žive ter režejo in pijajo, kakor da so popolnoma zdrave. Ako se je v hlevu bolezni ravno pojavila, potem se bolezni zelo hitro razširja dalje na ta način, da se živali dotikajo z repom, potom nastilja in scalinice v gnojnicih jarkih, sè snanjem vse živine z enim in istim orodjem itd. Bolezni je težko preprečiti. Če pride bolezni v maternico, potem pa je zelo težko ali sploh neozdravljiva. Zato je potrebno, da je živinorejec pri tej bolezni zelo oprezan in pazljiv.

1. Bolezni povzroči mnogo milijonov zelo majhnih, pikasti, okroglih gliv (Streptokoki), ki začnejo delovati in provzročijo bolezni najprej v sluzni koži spolovil, kjer se napravijo nekaki majhni, mnogoštevilni izpahljaji, in kjer zatečajo limfatične žile ali žile mezgovnice, po čemur vedno spoznamo to kužno bolezen pri kravah ali junicah.

2. **Znaki bolezni**. — Gledete tega je prav posebno pomniti, da mora biti zdrava služna koža ali služnica v spolovilih govedi vedno gladka, svetla in svelična in tako rožasta barve. Iz spolovil se navadno ne izteka nič. Ce se je pa zaneslo prej imenovane glive v hlevu (z nakupom krave ali junice, ki boleha za bolezni), ali pa, da smo pripustili kravo k biku, ki je okužen po tej bolezni, potem opazimo že lahko čez nekoliko dni, kako razdirajo prej imenovane glive s svojim neprestanim delovanjem staniče sluznice v spolovilih.

Pokažejo se na sluznicu za proseno ali laneno zrnje veliki ali dvakrat tako veliki izpahljaji. Ti izpahljaji se dobro razločujejo po svoji temno rudeči barvi od sluznice, ki je svetlorudeča rudeča. Če potegnemo s prsti čez kožo-sluznico, občutimo, kakor da bi potegnili s prsti na lahko čez ribebo.

Ti izpahljaji ne manjkajo nikdar in so najbolj zanesljivi znaki za spoznanje te bolezni; tem znakom se pridruži še steklovinast in beljakovinast tok iz spolovil, ki ga povzročijo tudi te okroglaste glive. Temu toku so primesani gnojni koščki, ki so več ali manj podobni sirastim koščkom v sesirjenem mleku.

3. **Trajnost bolezni**. — Žival lahko boleha

za to bolezni do 9 mesecev. Bolezen se lahko v hlevu popolnoma vgneždi, ako ne ukrenemo sploh ničesar proti njej.

Kali te bolezni lahko pridejo pod ali v hlevski tlak, kjer lahko preživijo leta in leta v ponajveč tam se nahajajočih beljakovinskih gnojničnih snovev. Tudi ponajveč le počasno in priložnostno prenašanje te kuge od ene živali na drugo deluje na trajnost bolehanja.

Način okuženja: — Prenašanje bolezenskega strupa, namreč kroglastih gliv (streptokov), se vrši ponajveč pri pripuščanju ali plemenitvi na ta način, da okuži bolna krava bika na spolovilih, ali pa okuži bik, ako boleha že za to bolezni, kravo, ki jo je plemenil. Okuženje v hlevu se vrši ponajveč z dotikanjem ali pa prenašanjem kakor na pr. z orodjem za snaženje. Če ležijo živali v gnojnici in blatu, je to zelo slabo, ker kroglaste glive pridejo s scalino boleživali v gnojnicu in gnoj v posebno po mimo posameznih živali tekoči gnojnici v njih spolovila.

Gospodarski pomen kuge. Tekočina, ki se radi bolezni izloča v krvavi nožnici, zamori seme, kar je vzrok, da ostane krava še nadalje neopremenjena. Pa tudi če bi slučajno nekaj semena ostalo živega in se krava opremenila, se zarodek ne more oprejeti v maternici, ker je alii vneta ali pa vsaj prevlečena s zarodku škodljivimi snovmi. Tak oksodovan zarodek krava zvrže. Če pa ostane krava delj čase breja, potem je še vedno nevarno, da pri nadaljnem razvoju bolezni krava zvrže v času od 4. do 8. meseca brejosti, ker zaidejo kroglaste glive ali streptokovi med površje maternice in zarodek, razdrezajo zvezo med obema in tako preprečijo zarodku nadaljnjo prehranjevanje, ga zamore, čemu sledi potom zvrše. To je glavna škoda, povzročena po tej bolezni, pojavljajoča se ne samo pri nas, temveč v vseh živinorejskih krajih in deželah.

Pri pomočki proti tej kugi. — Širjenje te bolezni se da preprečiti le na ta način, ako začnemo delovati proti isti povsod, kjer se nahaja. Pred vsem pa moramo bolezen spoznati. Vsakdo naj odpre in pregleda spolovila pri posameznih kravah in juncih. Ako opazi pri tem prej omenjene izpahljaje na koži-služnici spolovila, je dotična žival bolna na kužnem katarru v spolovilih. Zdravijo pa to bolezen na sledeči način:

se za to bolezni obolele živali denejo v skupen prostor, zdrava pa ločijo od obolelih. Vsak dan zjutraj izpirajo vsem bolenim živalim s pomočjo kavčukove cevi spolovila. Tekočina, s katero se izpira, sestoji za dve kravi iz 10 litrov gorske skuhane vode, kanor smo prili 10 žlic lisov. Ko je izpiranje končano, vtakne se v spolovila bolne živali zamašek iz bombaževine (vate). Ta zamašek poprej dobro namočijo v raztopini iz 1 gr ihtarjanca in 1 skuhane vode. Zamašek mora biti tako velik, da obstane nepremično v spolovilih in se tako dotika kože-služnice. S pomočjo tega dotikanja se zamore vsi v koži-služnici in v izpahljajih se nahajajoče kroglaste glive ali streptokoki. Paziti je posebno, da se ta boleznen prenaša po bikih od krave na kravo ob času plemnitve. Zato je potrebno, da se vsak bikorejec prepriča, je li krava, kateri hoče prispustiti bika, zdrava ali ne, ker drugače, ako je krava bolna, se biki okuži in prenese dotično bolezen pri poznejšem pripuščanju tudi na zdrave krave in junice.

Kmetov Prijatelj.

„Štajerčevi“

1911 k 1911
m o l e
e z e
i z e l e
C e n a
temu velike-
mu in krasnemu
koledarju je le 60
vinarjev, s poštino pa
70 vinarjev.

Kdo prodaja 10 koledarjev, dobí enega zastonji.

Gospodarske.

Kako se ima napraviti jame za sajenje sadnega drevesa in kako naj se drevo vsadi. Jamsa, v katero se hoče vsaditi sadno drevo, mora biti vsaj 60—70 cm globoka in 1 do 1 in pol m široka. Pri kopanju jame naj se vrže zgornja ali živa zemlja na en kup, spodnja ali mrtvica pa na drugega. Ko se je jama izkopala, postavi naj se na sredino te vrtikalno kolec in pristavi kaka 2 prsta od kolca drevesce, ki se hoče vsaditi. Pod drevesne korenine in krog teh naj se dene živa zemlja, a med zasipanjem naj se drevesce večkrat nekoliko privzdigne in potresi, da se zemlja med korenine vleže. Seveda se morajo korenine drevesu že pred sajenjem nekoliko skrajšati in sicer tako, da bo prenena rana obrnjena k tlorisu. Ko so korenine z živo zemljo osule, zasuje naj se jama popolnoma z mrtvo zemljo, a paži naj se, da se drevese na rahlo priveže s kako beko h. kolcu in šele ko se je zemlja sesela, naj se na 2 ali 3 mestih bolj trdno priveže, da bo stało navpično. Končno naj se napravi z rahlo zemljo

krog drevesca licu podoben kolobar, da se bo deževni vani lovili in se stekala h. koreninam.

Loterijske številke.

Gradec, dne 26 novembra: 64, 76, 59, 45, 44.
Trst, dne 3 decembra: 13, 16, 90, 24, 84.

V vsaki hiši zgodi se pri raznih opravljenih ranjenja. Take male rane treba je varovati pred prahom in vnetjem. Da se take rane pokrije, treba je rabiti zrano prasko domače mazilo iz apoteke B. Fragner v Pragi. Glej inzerat!

Ni boljseg

za takojšno nabavo velefine goveje juhe,
nego

kocke za govejo juho

à 5 vinarjev.

MAGGI-jeve kocke za govejo juho so čista, najboljša juha iz goveje-ga mesa v trdi obliki in vsebujejo tudi potreben sol ter primes.

Edino pristno so z imenom MAGGI in z varstveno znakom „Križeva zvezda“.

Kupite

nič drugega proti

Kasek

briavost, katarhu, zalsinjenosti, krčnemu in oslovskemu kašiju ka-kor fino oknske

Kaiser-jeve

prsne karamele

s „tremi smrekami“

5900 not. potri-
sprič. zdr. in privat-
nih janči gotovi uspeh.

Zavej 20 in 40 vinarjev.
Doza 60 vinarjev. Dobi-

se pri H. Mettler apoteka v Ptuju, Ig. Behribalk, apoteka v Ptuju, Karl Herrmann, Laski trg, A. Elsbacher, Laski trg, A. Plunger, apoteka, Pod-
četrtek. 866

Želodčne kapljice

(znaka „Rdeči rak“), izdelujo na želodčnih trčavah slabem prelavu, ki stoje v rezi s

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.

Interurbanc-telefon. št. 20.318.

1049

Vsem onim, ki trpijo na želodčnih trčavah slabem prelavu,

ki jih izdelujejo po skrbnemu receptu iz najboljših in priznoravnih

zdravljivih ter drugih naravnih produktov — Cena 1 steklencie-

nih poslje, sprijemite se 7 steklencic.

Janja, količi ali drugemu močnemu organumu, ki stoje v rezi s

prelavom, prizoromati je najbolj starovanzante

1 krons. Ako se 6 —

do 1 krons. Krebs-apoteka S. Mittelbach, Dunaj I.,

Haber Markt 8 (Palais Sinai).

Ustanovljena pred letom 1648.</

Šafer za ekonomijo

sprejme. Oglasijo naj se le pridne, v kmetijstvu urjene, trezne in obeh deželnih jezikov zmožne sebe. Grofa Herbersteina domensko oskrbništvo v Ptiju.

1041

Išče se zanesljivi, ledični

majer

letnimi spričevali. Oskrbiti ima okroglo 20 goved. Ponudbe z označbo zahtev na

Graščaka Wolf
Sv. Peter pri Celju.

eseneti! Mi darujemo 1.500 K v dobitkih in gotovini!

ev. 49125

l. 6701.

Razglas.

V pospeševanje v deželi še mnogo ostalega kletnega gospodarstva (ravnanje z grozdnim in sadnim vinom), deželni odbor sklenil, da na deželni ničarski šoli v Silberbergu pod vodstvom deželnega vinogradnega in sarskega direktorja Antona Stieglera tečaj za kletno gospodarstvo času od 16. do vstetega 20. januarja il obdrži.

Udeleženci tečaja nimajo za poduk, se vrši dopoldne in popoldne, nisan plačati; ali za oskrbi in stanovanje morajo pač sami skrbeti.

Za ta tečaj sprejme se 30 udeležev iz stana tudeželnih posestnikov nogradov in krčmarjev.

Naznani sprejema do najkasnejše januarja 1911 deželni odbor.

Gradec, 2. decembra 1911.

Od štajerskega deželnega odbora.

1042

Oblastniško dovoljena razprodaja

Ivan Berna

v Celju, gospodska ulica štev. 6
proča svojo bogato zalogo obaval za pomladansko letno in sko sejzo, vse vrste moških, damskeh in otroških devljev lasta in tujega izdelka. Gumi za pete, vrvice, zaponke vedno v najvišji. Priporočam tudi Specjalistom prave gorske in lovske izdeluje se po meri v lastni delavnici, sprejemajo se tudi povzetki. Postrežba točna, cene solidne. Zunanja naroda proti povzetki.

617

1050

Cuvaj (Wärter)

čen, ki govori nemško in slovensko, trezen zanesljiv, se s 1. prosincem 1911 sprejme oskrbništvo hiralnice v Vojniku pri Celju.

C. Ackermann

urar

v Ptiju

pripreča svoje bogato in dobro sortirano zalogo v

urah, zlatem in srebrnem blagu

pod garancijo v najzvrstnejši izpeljavi. Vse v mojo stroku spadajoče blago dobri se pri meni po istih cenah, kakor jih razglašajo veliki razpošiljevalci v svojih centrikh; pri meni se dobri vse po lastni izberi in prijšnjem ogledanju, obenem pa v boljši izpeljavi in kakovosti.

410

Najlepše božično darilo

je gotovo gramofon ali drugi instrument iz izdelovalnice instrumentov

Vincenz Simonič & Komp.

Ptuj Ordonanzhausg. 1
Pri naročilu cenikov, ki se razpošiljajo zastonji, je pripomniti kakšne vrste instrumente se želi.

1006

Št. E 1203/10
6

Razprodajalni edikt.

Vsled sklepa z dnem 28.10. 1910 G. Z. E. 1203¹⁰ pride iz konkurenčne mase Josefa Pirich, fabrikanta usnja v Ptiju, dne 4. januarja 1911 od dopoldne 10. ure naprej najprve v fabriki usnja Josefa Pirich na Bregu pri Ptiju, potem pa v hiši Wagplatz štev. 2 ter eventuelno tudi na naslednjih dnih k javni razprodaji:

razne vrste usnja, kož itd. v vrednosti čez 25.000 K, masti in česlovine v vrednosti čez 4000 K, predmeti za pohištvo v pisarni, prodajalni in usnjarstvu ter stanovalno pohištvo, vozovi, konji.

Vsi predmeti se lahko dnem 4. januarja 1911 eventuelno tudi na dnevnih pred tem rokom v času od 9. do 10. ure dopoldne na Bregu pri Ptiju in v Ptiju, Wagplatz št. 2, ogledajo.

C. k. okrajno sodišče v Ptiju
odd. IV, dnem 24. novembra 1910.

Podpisani proda svoje posestvo hiš. štev. 10 v Laporju štajer. — Zemljišča je vsega skupaj okoli 15 joh, obstoječe iz dobro obdelanih njiv, travnikov in goše. — Hiša blizu okraj, ceste in blizu cerkve. — Cena je 13.000 kron.

Josef Šumpf,
posestnik v Laporju.

Svetovno mojsterstvo v industriji ur vendar pridobljeno!

Prevzetje edine razprodaje me spravi v položaj, za le K 4-90 oferira elegančno, ekstra pličo amerik. 14 kar. zlato-dublje Švic. zepno uro. Ista ima dobro idote 36 urno Anker-kolešje premirane znamke „Speciosa“ in je na električni poti s pravim zlatom prevlečena. Garancija za preciznost 4 leta.

1 k. K 4-90
2 k. K 9-30

Vsaki ura doda se fino pozlačeno verizico zastonji. Brez rizike, ker izmenjava dovoljena, ev. denar nazaj. — Posuje po povzetki.

E. HOLZER, Krakova, Stradem 18/26.

S

prejmejo se takoj: en Šafer, najmanje 30 let star, oženjen, ki se razume v kletarstvu; — en pekovski hlapec, najmanje 17 let star za takoj: dobi hrano in stanovanje ter 100 K plače; v 3 letih se tudi „freišpreha“; — dva pekovska učenca.

1047

Jos. Ornig v Ptiju.

Razglas.

V času od 9. do 14. januarja 1911 se obdrži na deželnem vinogradniški šoli v Mariboru tečaj za ravnanje z živino.

Isti ima namen, da lastnikom živine, njih sinovom odn. uslužencem v kratki, poljudni obliki najvažnejše glede krmljenja, oskrbovanja in ravnanja z govejo živino teoretično in praktično sporoči. Glavno se pri temu na razmere v pokrajinh z vinogradništvom in sadjarstvom ozira.

Število udeležencev določeno je na 30.

Prosilci za sprejem v ta tečaj zamorejo po razmerju danih sredstev podpore dnevnih 2 K dobiti. Da to podporo dobijo morajo sledče izrecno navesti in po občinskemu predstojniku potrditi pustiti:

1. da so sami vbojni posestniki;
2. Da so sinovi ali uslužnenci istih.

To potrdilo treba je priložiti že naznanih k tečaju in je obenem prosilcev starost omeniti.

Udeleženci, ki ne prosijo za podporo, nato v naznanih za vstop posebej omenijo.

Tečaj obsega vsak dan 3 ure teoretičnega poduka in 2 ure praktičnega razkazovanja.

Podatni jezik je nemščina.

Naznanih naj se do 2. januarja na podpisano vodstvo pošte.

Direkcija deželne sadjarske in vinogradniške šole v Mariboru.

Veliko presenečenje!

600 k. za le K 4—.

Ena krasna pozlač. 36 urna prek. anker-ura z verizico, gre natanko, se garantira 3 leta, 1 moderna židana kravata za gospode, 3 naj. žepni robci, 1 prstan za gospode z imit. dragocenim kamencem. 1 špic za cigare z bernsteinom, 1 eleg. broša za dame (nosten), 1 krasno žepno zrcalo za toaleto, 1 denarica iz usnja, 1 žepni nož, 1 par gumbov za manšete, 3 prsne gume, vse doublezlati s patent-zatvorom, 1 nežni album za slike, obsegajo 36 najlepših slik sveta, 5 juž-predmetov, veliko veselja za mlade in stare, 1 korintni „Briefsteller“, 20 predmetov za korespondenco in stare 500 k. div. predmetov. V hiši neobhodni potrebeni. Vse skupaj z uro, ki je že sama denar vredna, košta samo K 4—. Naslov: Dunajska hiša blaga F. Windisch. Krakova št. G/10. NB. Kar ne dopade, denar nazaj.

1038

Jako nevarno je,

ako se pusti tudi najmanjšo rano nepokrito, ker se iz nje lahko težka rana razvije

kakor da bi ne bil tako važen, kakor drugi organi. Ako želodec ne prebavi, je vse truplo za delo nezmožno.

Priznano domače sredstvo, ki se napravi iz izbranih zdravilnih zelenjav, ki pospeši apetit in prebavo ter milo odvaja, ki znače posledice nezmravnosti, slabe diete, prehlajanja, sedenja, bolečine v želodcu, napenjanje, preveliko kislino, krčevite bolečine, je dr. Rosa balzam za želodec iz apoteke B. Fragner v Pragi.

Svarilo! Vsi deli embalaže nosijo postavno varstveno znakom!

Glavna zalog: Apoteka

B. Fragner,

c. in kr. dvorni lifieranti, „k črnemu orlu“ Praga, Kleinseite 203
kol Nerudagasse.

Poštna razpoložljivost vsak dan.

1 cela steklenica 2 K pol steklenice 1 K.

Po pošti proti naprej-plačili K 150 se posuje 1 malo, K 280 1 veliko steklenico, K 470 dve veliki, K 8— štiri velike steklenice, K 22— pa 14 velikih steklenic franko na vse postaje Avstro-Ogrske. — Depoti v avstro-ogrskih apotekah.

939

Učenec

z dobro šolsko izobrazbo in znanjem nemškega in slovenskega jezika, se sprejme pri Antonu Jaklin, trgovina z lesom, česlovino, in mešanim blagom, Vitanj (Weitenstein).

Krojač

priden in trezen, dober delač, se sprejme takoj v trgovini Jos. Presker Zrče pri Konjicah. 1045

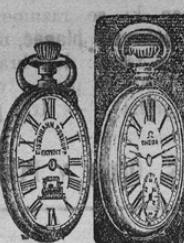
Epilepsija, Krči, Nervozno stanje. Izredni uspehi potom „Epileptikom“

post. varov. Cena K 7—.

Zahvaljuje zdravstvenemu pravu Št. 56 nastoji od glavne zaloge. Apoteka

zur Austria, Dunaj IX, ali pa naravnost od fabrike:

Priv. Schwanenapteke, Frankfurt am Main. 3

Železniška Roskopf-patent ura

ima rubine, emajl-ciferčico, gré 32 ur, pravo niklasto obilje, ki ostane belo, sarmi-pokrov za odpreti, s steklenim kričem, aranžirkolesje s patent-najivjanjem, greši garantirano na minuto.

Cena za 1 kos . . . K 4—
z dvojnim manteljn. " 7—
zistem Roskopf-pat. " 3—
srebrne Roskopf-ure " 6—
Original „Omega“

pravi nikkel 15 rub. K 18—
prave sreb. 15 " 25—
14 karat zlato od " 100—

Le dobro solidno blago!
3 letna pismena garancija!

Original „DOXA“

anker-sremont ura, 15 rubin, rokoko kovinasto obilje iz starega srebra 24', kakor slika z razmimi plastičnimi reliefi, izvrstna precizija ura z zelencem.

Cena za 1 kos . . . K 14—
ista 20' gladka " 15—
z srebrnem obilju " 20—
z dvojnim manteljn. " 24—

Cene srebrne remontoar-ure
za gospode, dame in dekce
z enim manteljnem K 6—
z dvojnim manteljnem " 8—
z dvojnim mant. " 10—
plastično leklenje ure " 6—
zlatno-plaqué plošče " 10—
srebrni verižice . . . 2—
Moderne ure v največji izberi.

Moderne ure v največji izberi.

Le dobro solidno blago!
3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!

Le dobro solidno blago!

3 letna pismena garancija!